

MÁSOKÉRTEGYÜTT

Gemeinsam für andere

2023

67. évfolyam, 2. (897.) szám

ISSN 1026-2156

II. szám

H Ú S V É T 2 0 2 3

GemeindebriefDruckerei.de

K E D V E S O L V A S Ó K !

Az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet számára 2023 tavasza többszemponból is örömteli. Elsősorban természetesen azért, mert ismét együtt ünnepeket Krisztus feltámadásának ünnepét, mely a legnagyobb örömhírt hozta el a kereszténység számára, másodsorban gyülekezetünk kitüntetettjeinek gratulálhatunk és egy különleges koncertnek is örülhetünk. De mire is van igazán szükségünk ebben az időszakban? Erre a kérdésre ad választ Wagner Szilárd lelkész, rámutatva arra, hogy húsvét ünnepe számunkra azért különleges, mert valami véglegeset mond el, melyből nem csak

ünnepekkor, hanem a hétköznapokban is erőt nyerhetünk.

Páll Csilla művészettörténész írásával a Megváltó utolsó földi napjaira emlékezünk, amely a Golgota, a Kálvária és a keresztút témáját mutatja be építészeti alkotásokon keresztül.

Újságunk hátlapján pedig Gryllus Vilmos, egyik legkiválóbb evangélikus zenészünk családi koncertjének plakátja látható, aki a grazi Heilandskirchébe érkezik sok gyermek (és felnőtt) örömeire!

Jó olvasást kívánok!

A szerkesztő

M I R E V A N S Z Ü K S É G Ü N K ?

Martina Taylor_pixelio.de

Megelégedéssel tölti el az embert, amikor a saját tapasztalatai megegyeznek a hivatalosan is kommunikált állásponttal. Így van ez most a COVID-19-járvánnyal is. Korábban nyilvánvalóbbak voltak azok az ellentétek, amelyek a helyzetmegítélését jellemezték és sok feszültséget is okoztak. Most azonban hivatalosan is véget ér a járvány és még a legszigorúbb hozzáállást mutató testületek is feloldják a korlátozásokat. Ennek nem csak a magunk szempontjából kell örülnünk, hanem azért is, mert abban reménykedhetünk, hogy a velük járó feszültségek is mérséklődnek. Ennek jeleit talán már tapasztaljuk is magunkban és magunk körül...

E tapasztalat alapján azt gondolhatnánk, hogy minden adott ahhoz, hogy nyugodtan éljük meg a hétköznapijainkat, koncentrálhassunk a szabadidőnk tartalmas eltöltésére és méltó módon ünnepeljük egyházi és családi ünnepeinket. Ez részben így is

van, azonban azt sem tagadhatjuk, hogy az elmúlt krízis után most újabban állunk szemben. Az Ukrajnában zajló háború, és különösen annak megítélése ugyancsak alkalmas arra, hogy megosszon, szembe állítson egymással embereket és közösségeket. Anélkül, hogy politikai kérdésekben állást akar-nánk foglalni vagy a harcban álló felek felelősségét firtatnánk, ki kell mondanunk, hogy a háború szö-ges ellentétben áll mindazokkal az értékekkel és meggyőződésekkel, amelyeket keresztény egy-házként és keresztény emberekként képviselünk.

Különösen a húsvéti ünnep kapcsán tudatosodhat és erősödhet meg bennünk ez a meggyőződés. Jézus Krisztus földi életének utolsó eseményei arra mutat-nak, hogy az, amikor a földi hatalmak összefognak Istennek a világban megjelent szeretete ellen, akkor az kikerülhetetlenül erőszakhoz vezet. A világi és vallási hatalom a nyilvános vélemény befolyásolása

eszközét is igénybe véve juttatja keresztre Jézus Krisztust. Ezt a felelősséget és a belőle levonandó tanulságokat nem csökkenti az a tény, hogy akkor és ott ezáltal is Isten akarata teljesült és megvalósult a megváltás csodája.

Ez a tény is megerősít bennünket abban a tapasztalatunkban, hogy a komolyan vett keresztény élet nem csak felelősséggel jár a világ, magunk és minden ember iránt, hanem feszültséget is teremt minden rendszerben, amely az erőszak bármely kontrollálatlan formáját legitimálni akarja. Amikor az egyház a különböző történelmi korokban a társadalmi folyamatok vagy a világi vezetés irányába jogos figyelmeztetéseket fogalmazott meg, akkor ennek éppen a másik ember szeretetére épülő krisztusi értékrend volt az alapja. Ez ugyanis időről-időre mindenképpen összeütközésbe kerül az egyéni érdeket a közösség érdekei elé helyező törekvésekkel.

Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe számunkra azért különleges, mert valami véglegeset mond el. Nem véletlen, hogy a kereszténység már kezdettől fogva minden vasárnapot feltámadásünnepként élt meg. Ez a hagyomány ma is él, ezért mi is - akárhol

élünk is a világban és bármely nyelvet használjuk is - az élő Krisztussal találkozunk a vasárnapi igében, az igehirdetésben és a szentségekben. A nagy ünnepek kapcsán ez sokak számára nyilvánvaló, azonban azt is hangsúlyoznunk kell, hogy éppen a hétköznapi napokban, amikor az embernek sok megerősítő találkozásra van szüksége, az egyház, a gyülekezet akkor is biztosítja ennek a kereteit a tempóban istentiszteletekkel és más alkalmakkal is.

A kereszténység történetének meghatározó eseménye volt, hogy a feltámadásról való meggyőződés után kezdetben a tanítványok, később az első keresztény közösségek tagjai mindig megtalálták a feladatukat a gyülekezet közösségében. Amióta ez a közösség lényegesen nagyobbá vált és világegyházzá fejlődött, ez a szempont jelentősen háttérbe szorult. A kereszténység alapkonceptiója azonban azóta sem változott. A közösség abból él, hogy a tagjai ma is eleget tesznek a Krisztustól kapott missziói megbízatásuknak. Amikor Jézus azt mondta tanítványainak - ugyancsak a feltámadás után - hogy menjenek el és tegyenek tanítvánnyá minden népet, akkor ők ennek a későbbi dimenzióját és a benne rejlő lehetőségeket még talán nem fogták fel, de a lelkesedés, a tenni akarás bennük volt és megtették az első jelentős lépéseket egy világegyház felépítése felé. Öröm látni, hogy az ilyen lelkürellettel végzett szolgálatokat nem csak mi, közösségünk tagjai vesszük észre, hanem a társadalom, a mi esetünkben az Ausztriában élő magyarok közössége is elismeri. Örömmel gratulálunk ezért gyülekezetünk lektorának és felügyelőjének a nemzeti ünnepen kapott kitüntetésükhöz.

A közösség, amely 2000 éve hirdeti a feltámadás evangéliumát, ma is él és hív. Élünk mindannyian a magunk helyén ezzel a lehetőséggel!

A húsvét örömeiben töltött napokat kívánva szeretettel:

Wagner Szilárd, lelkész

G O L G O T A , K Á L V Á R I A , K E R E S Z T Ű T

Selmechánya, Kálvária, 1745-1751.

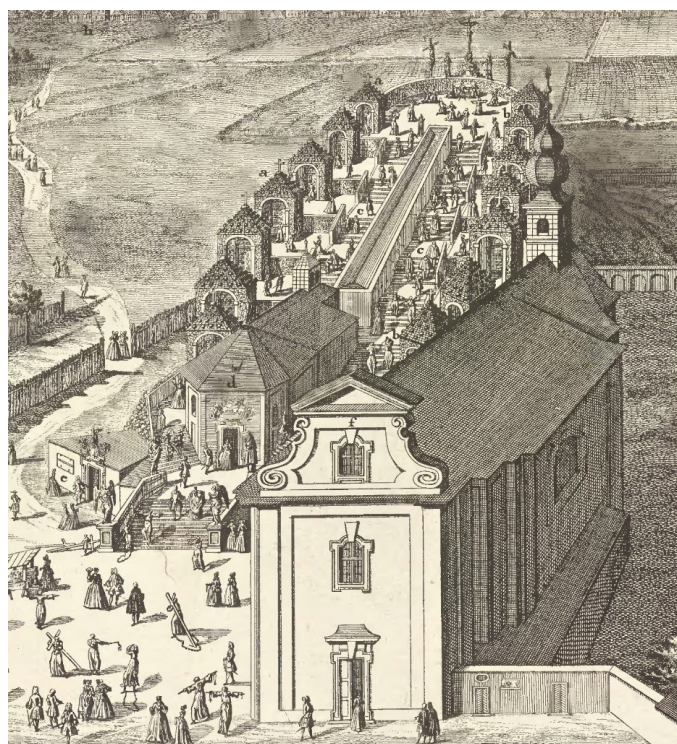
Az evangéliumok leírása szerint Krisztust, a Jeruzsálem falain kívüli **Golgotán** (magyarul: a koponyák hegye) feszítették keresztre. Jézus a keresztjét az ítélet helyszínétől, azaz Poncius Pilátus római kormányzó palotájától, a latinul **Kálváriának** nevezett dombra vitte fel. Ezt, a szenvedéssel megtett másfél kilométernyi utat **Via Dolorosának** hívják, amelyen minden húsvét előtt keresztény zarándokok ezrei mennek végig, megemlékezve Megváltónk áldozatáról.

Az út mentén kilenc, a Golgotán elhelyezkedő **Szent Sír Templom** belsejében pedig további öt **stációt** állítottak fel. Ezt honosítva, Európában már a 15. században létesítettek kálváriákat, azaz kőből vésett domborműveket vagy egyszerű ábrákkal ellátott kőoszlopokat, amelyek a keresztfához vezették a zarándoklókat. Egy ma is megcsodált példányt Nürnbergben Adam Kraft készített 1490 körül.

A keresztút 14 állomása:

1. Jézust Pilátus halálra ítéli. 2. Jézus vállára veszi a keresztet. 3. Jézus először esik el. 4. Jézus találkozik anyjával. 5. Cirénei Simonnal vitetik a keresztet. 6. Veronika kendőjét nyújtja Jézusnak. 7. Jézus másodszor esik el. 8. Jézus szól a síró asszonyokhoz. 9. Jézus harmadszor esik el. 10. Jézust megfosztják ruháitól. 11. Jézust keresztre feszítik. 12. Jézus meghal a kereszten. 13. Jézust leveszik a keresztről. 14. Jézust sírba teszik.

Az idők folyamán öt-, hét-, nyolc-, kilenc- vagy akár húsz-stációs kálváriákat alakítottak ki. Az ellenreformációval szaporodtak nagy számmal a barokk kálváriák, melyek tartalmát és külsejét ferences rendi szerzetesek és jezsuita papok határozták meg. Egyik legszebb példányuk Selmechányán látható, egy dombra épített, tizenhét stációs kálvária, alsó- és felső-templommal valamint „**szent lépcsővel**”. A Bécs 17. kerületében található Kalvarienbergkirche eredetileg egy mesterséges dombra épült. A kétoldalt, kápolnában elhelyezett stációk között lépcsők vezettek fel a három keresztfához.

Hernals Kalvarienberg, 1710

Eisenstadt (Kismarton)

A 18. századi metszeten látható még néhány keresztet hordó zarándok is. A kálváriadombok frekventált zarándokhelyekké váltak, ahol a hívők egy jeruzsálemi utazás helyett a közelükben is átélhették a *via dolorosa* drámai és fájdalmas eseményeit. Nagyhéten maguk érezhették át Jézus szenvedéseit, vezekelve bűneikért. Két kisvárosi, szűkös alapterületre épült kálváriák különleges példányai a Béctől délre fekvő maria lanzendorfi és az eisenstadt-i (Kismarton) építmények. Utóbbit I. Esterházy Pál herceg, nádor 1701 és 1707 között építtette a lanzendorfi, ferencesrendi laikus testvér, Felix Niernick-el, aki egy személyben volt építőmester és asztalos. A meglévő zarándoktemplom apszisa köré kis kápolnákat építettek, amelyek kívül, kaptár-szerűen tapadnak egymáshoz, belül meg tíz barlang-fülkében őrzik a jeleneteket. Eredetileg harminchárom stációt, azaz 33 szoborcsoportot állítottak fel, amelyekből ma még 20 megtekinthető.

Maria Lanzendorf

Mindkét kálváriadombocskát szűk kis lépcsőkön lehet végigjárni, be-be nézve az egyes kápolnába. Nagyobb embercsoportok ezt bizonyosan csak nagy tolongással tudák megtenni. Ennek ellenére, mindkét miniatürizált búcsújáróhely igen nagy látogatottságnak örvendett a múlt századokban.

Az egyes stációk képeinek minősége a megbízott művészek képességein múlott. Legtöbb helyen a jeleneteket színes féldomborművekkel oldották meg, amelyek háttérben festett tájak vagy épületek láthatók. Nagyon szép példa erre Giovanni Giuliani, (1664-1744) híres olasz szobrászművész munkája a Bécshez közeli Heiligenkreuz kálváriáján. Érdemes oda ellátogatni!

Selmecbánya, 8. stáció: Jézus szól a síró asszonyokhoz

Hasonlók a selmecbányai fából faragott színes domborművek, Dionysius Ignatius Stanetti munkái, melyek drámaisága és életszerűsége ma is nagy hatással lehet a látogatókra. A fotón az eredeti magyar nyelvű felirat látható.

Páll Csilla művészettörténész

GRATULÁLUNK!

Dr. Nagy Andor, Magyarország ausztriai nagykövete néhány évvel ezelőtt „Nagyköveti Díszoklevél“ elnevezéssel díjat alapított, amelyet évről-évre olyan Ausztriában tevékenykedő magyarok kaphatnak, akik közösségükért, illetve az ausztriai magyarságért sokat tesznek. Az elismerésre ausztriai magyar szervezetek terjeszthetnek fel jelölteket.

2023-ban a nemzeti ünnep, március 15. alkalmából gyülekezetünk ajánlására közösségünkben végzett kiemelkedő munkája elismeréseként Szeitl-Eibinger Zita, gyülekezetünk lektora részesült az elismerésben, aki 2007 óta szervezi graz-i közösségünk életét és 2017 óta hivatalosan is lektora gyülekezetünknek.

Ugyancsak ebben az elismerésben részesült felügyelőnk, Andorka Hanna is. Ő ugyancsak évtizedek óta gyülekezetünk tagja, aktív munkatársa, szervezője, és 2018 óta felügyelője is.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

Capistrangasse 2/15 1060 Wien

+43 (0) 677 62906270 E-mail: maegy.austria@gmail.com

Honlap: <https://www.evangelikus-at.com/> Facebook: www.facebook.com/evangelikusat/

ISTENTISZTELETEK ÉS GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Nagy örömmel hívunk és várunk mindenkit istentiszteleteinkre és gyülekezeti alkalmainkra.

BÉCS

Május 21.	15 óra	Istentisztelet a Markuskirche-ben (Thaliastraße 156. 1160 Wien)
-----------	--------	--

GRAZ – HEILANDSKIRCHE (Kaiser-Josef-Platz 9, 8010 Graz)

Május 7.	17 óra	Gryllus családi koncert
Május 14.	16 óra	Istentisztelet
Június 18.	11 óra	Évadzáró gyülekezeti nap

KÖSZÖNET

Kedves Olvasóink!

Ezúton szeretnénk megköszönni nagylelkű adományait, melyet adakozási felhívásunkra küldtek. Nagy öröm számunkra, hogy ilyen sokan becsülik munkánkat és támogatják anyagilag, hogy fenn tudjunk maradni, hiszen kis gyülekezet révén nehezebb pénzforráshoz jutnunk.

Szíves adományait továbbra is várjuk (IBAN AT70 1100 0002 9041 9100).

Kérjük, hogy az utalásra írják rá: „Spende AMEGY“.

Isten áldása és kegyelme legyen mindannyiunkkal!

A presbitérium nevében hálás köszönettel:

Andorka Hanna felügyelő

Impressum

Medieninhaber und Herausgeber:

Presbyterium der
Ungarischen Evangelischen Gemeinde
A.B. in Österreich A-1060 Wien,
Capistrangasse 2/15
Tel. +43 650 58 777 12,
E-mail: maegy.austria@gmail.com

Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung

Erscheinungsort: Wien

Verlagspostamt: A-1060 Wien

Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Richtung der Zeitung:

Informationen über die Tätigkeiten und
Veranstaltungen in der Pfarrgemeinde

Redaktion: Pfarrer Szilárd Wagner, Lektorin Zita Szeitl-Eibinger

**Bankverbindung: Bank Austria, A-1011 Wien, Schottengasse 6.
IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW**

GRYLLUS VILMOS
családi koncert

2023. május 7.
17 óra
HEILANDSKIRCHE
GRAZ
(Kaiser-Josef-Platz 9.)

Gyerekeknek ingyenes!
Felnőtteknek 10€.

**ELŐZETES
REGISZTRÁCIÓT**
kérünk az alábbi
linken:
[www.evangelikus-at.com/
gryllusvilmosgraz](http://www.evangelikus-at.com/gryllusvilmosgraz)